

1008.

Rozporządzenie Ministra Skarbu

z dnia 7 grudnia 1927 r.

w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych, Ministrem Przemysłu i Handlu oraz Ministrem Sprawiedliwości w celu wykonania rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7-go października 1927 r. o sztucznych środkach słodzących.

Na mocy art. 14 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 7 października 1927 r. o sztucznych środkach słodzących (Dz. U. R. P. № 89, poz. 797) zarządza się co następuje:

I. Przepisy ogólne.

do art. 2.

§ 1. 1) Sztucznych środków słodzących oznaczanych niżej jako Szśś wolno używać tylko do celów leczniczych, higienicznych i do badań naukowych.

2) Zabrania się używania Szśś do słodzenia artykułów żywności, napojów oraz przypraw.

§ 2. Uprawnienia na uruchomienie osobnej wytwórni Szśś lub oddziału dla sporządzania ich przy istniejącej fabryce chemicznej udziela Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych oraz Ministrem Przemysłu i Handlu.

do art. 3.

§ 3. Uprawnione wytwórnie mogą sprowadzać z zagranicy tak gotowe Szśś celem ich przerobu, jako też związki chemiczne, które zapomocą prostych zabiegów chemicznych mogą być przetworzone na Szśś, oraz uprawnione hurtowe składy materiałów aptecznych mogą sprowadzać Szśś z zachowaniem przepisów zawartych w rozporządzeniu niniejszem.

do art. 4 — 6.

§ 4. Wytwórnice Szśś, uprawnione hurtowe składy materiałów aptecznych i apteki podlegają odnośnie kontroli obrotu Szśś nadzorowi organów kontroli skarbowej, które przy wykonywaniu czynności swoich stosują się do przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 1923 r. o uprawnieniach organów wykonawczych władz skarbowych (Dz. U. R. P. z 1924 r. № 5, poz. 37).

§ 5. 1) Na każdą przesyłkę Szśś musi być sporządzony przepisany dokument, a mianowicie: a) z wytwórni i hurtowych składów materiałów aptecznych świadectwo przewozowe sporządzone przez organ kontroli skarbowej według załączonego wzoru, b) z urzędu celnego — dowód odprawy celnej.

2) Druki świadectw przewozowych dostarcza organom kontroli skarbowej właściwa izba skarbową, która winna postarać się o nie w biurze druków Ministerstwa Skarbu.

§ 6. Rok obrachunkowy dla wytwórni hurtowych składów materiałów aptecznych i aptek liczy się odnośnie do obrotu Szśś od 1 stycznia do 31 grudnia.

§ 7. Izby skarbowe składają corocznie do 15 lutego Ministerstwu Skarbu (dep. akcyz i mon.) wykazy za rok ubiegły według załączonych wzorów: a) przychodu i rozchodu Szśś i b) liczbę i wyniki wszczętych spraw o przekroczenia przepisów o obrocie Szśś.

II. O wytwórniach Szśś.

§ 8. 1) Podania o zezwolenie na urządzenie wytwórni czy to samoistnej, czy też przy istniejącej już fabryce chemicznej należy składać do właściwego urzędu skarbowego akcyz i monopolów.

2) W podaniu należy wymienić następujące szczegóły:

- a) miejsce i dokładny opis wytwórni, jej urządzenia i sposób wyrabiania Szśś;
- b) nazwę wyrabiać się mających Szśś;
- c) ich skład chemiczny;
- d) przypuszczalny wyrób w ciągu doby, miesięczny i roczny;
- e) czy wyrób będzie odbywał się przez rok cały bez przerw, czy też z przerwami i jakimi mianowicie;
- f) długość dnia roboczego i czy w ciągu dnia roboczego wyrób będzie odbywał się bez przerw, czy też z przerwami i jakimi mianowicie.

3) Do podania należy dołączyć w trzech egzemplarzach dokładny plan wytwórni z uwidocznieniem w nim rozmieszczenia maszyn i przyrządów do wyrobu Szśś, pomieszczenia na przechowywanie surowców i półfabrykatów, na odważanie i przechowywanie gotowych wyrobów, na kancelarię dla kontroli skarbowej tudzież na ewentualne mieszkanie dla tejże kontroli.

§ 9. Urząd skarbowy akcyz i monopolów po zasięgnięciu niezbędnych wiadomości, dotyczących osoby petenta i przedmiotu jego prośby przedstawi sprawę przełożonej izbie skarbowej, która po zasię-

gnięciu opinii wojewódzkiej władzy administracji ogólnej przedstawi sprawę z zebrany materiałem Ministrowi Skarbu dla załatwienia w drodze przepisanej (art. 2).

§ 10. 1) Po otrzymaniu zezwolenia Ministra Skarbu na uruchomienie wytwórni izba skarbową zarządzi przeprowadzenie przez urząd skarbowy akcyz i monopolów sprawdzenia (weryfikacji) wytwórni odpowiednio do szczegółów wymienionych w podaniu i planie wytwórni.

2) Sprawdzenia dokona inspektor kontroli skarbowej z drugim organem tejże kontroli w obecności przedsiębiorcy i spisz o tem w dwóch egzemplarzach odpowiedni protokół.

3) Niezależnie od wykonania warunków przewidzianych w pozwoleniu Ministra Skarbu, nie wolno uruchomić zakładu przed uzyskaniem od właściwej władzy przemysłowej zatwierdzenia projektu jego urządzenia według postanowień rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowym (Dz. U. R. P. № 53, poz. 468).

§ 11. Wytwórnia winna posiadać osobne pomieszczenia: a) do wyrobu Szśś i b) do ich ważenia, pakowania i przechowywania; okna w tych ostatnich pomieszczeniach mają być zaopatrzone w siatki bezpieczeństwa i ubezpieczone przez kontrolę skarbową, w pakowni powinna być dokładna i rzetelna waga legalizowana.

Stały dozór.

§ 12. Wyrób Szśś, ich odważanie, pakowanie, przechowywanie i ekspedycja ma odbywać się pod osobistym dozorem wyznaczonego do tego organu kontroli skarbowej.

Oznajmienie wyrobu.

§ 13. 1) Przedsiębiorca winien złożyć właściwemu urzędowi skarbowemu akcyz i monopolów co najmniej na 14 dni przed rozpoczęciem wyrobu oznajmienie z wymienieniem:

- a) dnia i godziny rozpoczęcia wyrobu Szśś;
- b) długości trwania okresu wytwórczego;
- c) ilości i rodzaju przeznaczonych do przerobu surowców lub półfabrykatów;
- d) ilości i rodzaju uzyskać się mających gotowych wyrobów.

2) O zmianach w przebiegu fabrykacji powodujących odstępstwo od oznajmienia (ust. 1) przedsiębiorca winien donieść urzędowi skarbowemu akcyz i monopolów w ciągu 24 godzin od chwili zajścia tych zmian.

Przerwy w ruchu.

§ 14. 1) W razie wykonywania pracy w jednym tylko z pomieszczeń wytwórni (§ 11) inne pomieszczenia winny być zamknięte i zabezpieczone przez organ skarbowy dozoru wytwórni.

2) W czasie przerwy w pracy wytwórni wszystkie jej pomieszczenia mają być zamknięte i zabezpieczone przez dozoru organ kontroli, a dostęp do nich w tym czasie może nastąpić tylko w obecności tegoż organu.

Księgi wytwórni.

§ 15. 1) Przedsiębiorca wytwórni obowiązany jest do prowadzenia następujących ksiąg i zapisków według załączonych wzorów:

- a) księgi przychodu i rozchodu surowców;
- b) księgi przychodu i rozchodu gotowych Szśś;
- c) wykazu osób zatrudnionych w wytwórni.

2) Księgi przepisanych wzorów winny być przed ich rozpoczęciem oparafowane przez właściwy urząd skarbowy akcyz i monopolów.

3) Po upływie roku obrachunkowego księgi należy zamknąć i złożyć wraz z dotyczącymi dowodami właściwemu urzędowi skarbowemu akcyz i monopolów.

§ 16. 1) Celem sprowadzenia z zagranicy niezbędnych dla wytwórni związków chemicznych wymienionych w § 3 niniejszego rozporządzenia przedsiębiorca winien otrzymać od urzędu skarbowego akcyz i monopolów odpowiednie zaświadczenie, bez którego nie może być dokonana w urzędzie celnym odprawa sprowadzonych materiałów. Urząd celny zwróci przedsiębiorcy wraz z dowodami odprawy wymienione zaświadczenie.

2) Półfabrykaty sprowadzone do wytwórni muszą być przyjęte w obecności organu kontroli i wciągnięte do właściwej księgi, do której dołącza się też dowody należące do przesyłki.

Opakowanie.

§ 17. Na każdym opakowaniu Szśś należy uwidocznić nazwę handlową środka, wagę netto zawartości opakowania, siłę słodczy środka w stosunku do cukru, nazwę wytwórni i miejscowość gdzie się wytwórnia znajduje.

Wydawanie nazewnątrz.

§ 18. 1) Wydawanie Szśś z wytwórni może odbywać się tylko w obecności organu kontroli skarbowej i tylko przedsiębiorstwu posiadającym przepisane zaświadczenie do nabywania tych środków, które to uprawnienie załącza się do każdorazowego zamówienia Szśś.

2) Powyższe zaświadczenia wydaje hurtowym składom materiałów aptecznych i aptekom wojewódzka władza administracji ogólnej. O ile takie uprawnienie opiewa na prawo nabycia Szśś w pewnej określonej ilości — organ dozoru baczy, by z wytwórni nie wydawano więcej, niż w zaświadczeniu podano, zaznaczając na niem wydaną ilość Szśś aż do wyczerpania całej zezwolonej ilości (§ 39).

Odprawa.

§ 19. Opakowanie Szśś wydawanych wytwórni należy zabezpieczyć pieczęcią lub plombą organu kontroli skarbowej. Gdy środki te wydaje się w skrzynkach, należy zabezpieczyć je w ten sposób, by nie można było ich otworzyć bez uszkodzenia zabezpieczenia.

§ 20. 1) Przy odprawie przesyłki Szśś z wytwórni organ kontroli skarbowej wydaje świadectwo

przewozowe, jego duplikat, wymieniając w odpowiednich rubrykach numer zaświadczenia na pobór środka. Unikat świadectwa otrzymuje odbiorca Szśś, duplikat przesyła się urzędowi skarbowemu akcyz i monopolów stosownie do miejsca zamieszkania odbiorcy, a odcinek pozostaje w wytwórni. Gdy Szśś są przeznaczone na wywóz zagranicę, duplikat przesyła się do wyjściowego urzędu celnego.

2) Organ kontroli wpisuje szczegóły podane w świadectwie przewozowym na stronie rozchodu księgi przychodu i rozchodu (§ 15) i równocześnie z wydaniem świadectwa przewozowego zwraca zaświadczenie na prawo nabycia Szśś.

Przyjęcie przesyłki.

§ 21. Uprawniony nabywca Szśś po przybyciu przesyłki na miejsce przeznaczenia winien niezwłocznie zgłosić ją ustnie lub pisemnie najbliższemu organowi kontroli, który porówna świadectwo towarzyszące przesyłce z otrzymanym duplikatem świadectwa przewozowego, a następnie po stwierdzeniu zgodności przesyłki ze szczegółami podanymi w świadectwie i duplikacie odeszłe duplikat organowi kontroli wytwórni celem usprawiedliwienia odnośnej pozycji rozchodu.

§ 22. W razie nieotrzymania duplikatu świadectwa przewozowego do trzech tygodni od wydania przesyłki organ kontroli wytwórni zwróci się do urzędu skarbowego akcyz i monopolów właściwego dla miejsca przeznaczenia przesyłki celem wyjaśnienia powodów zwłoki.

§ 23. Naczelnik urzędu akcyz i monopolów obowiązany jest rewidować wytwórnie Szśś co najmniej raz na rok, a inspektor kontroli skarbowej raz na miesiąc.

§ 24. Przy rewizjach sprawdza się, czy rzeczywisty zapas surowców i półfabrykatów oraz gotowych wyrobów znajdujących się w magazynach wytwórni zgadza się ilościowo i jakościowo z danymi ksiąg, czy księgi są należycie prowadzone i zamykane, czy wszystkie załączniki i dowody są na miejscu i w należyтым porządku, czy zabezpieczenia kontroli skarbowej są nienaruszone, wreszcie czy nie zachodzą podejrzenia potajemnego wynoszenia gotowych wyrobów. Dzień i miesiąc oraz wyniki dokonanej rewizji wpisuje się do ksiąg wytwórni przez całą ich szerokość. W razie stwierdzenia braków lub nadużyć spisuje się protokół.

III. O przywozie Szśś z zagranicy.

§ 25. Urząd celny dokonywa odprawy celnej Szśś przeznaczonych dla hurtowych składów materiałów aptecznych, dopiero po nadejściu zaświadczenia nabywcy na prawo otrzymania środków. Wojewódzka władza administracji ogólnej wydaje zaświadczenia na nabycie tych środków na każdą przesyłkę osobno, kierując je do właściwego urzędu celnego. W tych wypadkach, gdy zaświadczenie opiewa na ilość Szśś mniejszą, niż zawiera nadeszła do urzędu celnego przesyłka, to urząd postępuje w sposób na-

stępujący: jeśli przesyłka nadeszła w jednym tylko opakowaniu, to odprawy nie dokonywa wcale, jeśli zaś przesyłka nadeszła w kilku opakowaniach, to odprawa może dotyczyć tylko tej ilości, jaka odpowiada zaświadczeniu nabywcy.

§ 26. Odprawa celna związków chemicznych wymienionych w § 3 niniejszego rozporządzenia Szśś odbywa się w urzędach celnych na podstawie zaświadczenia urzędu skarbowego akcyz i monopolów na prawo nabycia rzeczonych środków. Przedsiębiorca winien dostarczyć to zaświadczenie urzędowi celnemu przed odprawą.

§ 27. Urząd celny wydaje Szśś w stanie opłombowanym. Gdy te środki znajdują się w skrzynkach, to należy obwiązać je sznurkiem, który przeciąga się przez wszystkie boki skrzynki, a końce zabezpiecza się plombą urzędu.

§ 28. Urząd celny wydaje jednocześnie z przesyłką Szśś dowód odprawy stosownie do przepisów celnych z zaznaczeniem w nim numeru i daty zaświadczenia nabywcy na prawo sprowadzenia środków. Duplikat dowodu odprawy przesyła się do urzędu skarbowego akcyz i monopolów właściwego dla składu, apteki lub wytwórni. Urząd celny zaznacza na powołanem wyżej zaświadczeniu ilość wydanych Szśś, poczem zwraca je nabywcy Szśś lub jego zastępcy.

§ 29. Po nadejściu przesyłki do miejsca przeznaczenia i przyjęciu jej przez właściwy urząd kontroli skarbowej i po zaznaczeniu zgodności jej ze szczegółami zawartymi w dowodach odprawy zwraca się duplikat urzędowi celnemu na dowód odbioru przesyłki w należyłym stanie.

§ 30. W razie nieotrzymania w urzędzie celnym zpowrotem duplikatu dowodu odprawy do sześciu tygodni urząd ten zwraca się do właściwego urzędu skarbowego akcyz i monopolów o wyjaśnienie powodów zwłoki.

§ 31. 1) Szśś skonfiskowane w urzędach celnych podlegają zniszczeniu stosownie do przepisów celnych.

2) Przy konfiskatach ilości ponad 100 gr.—urząd celny winien wstrzymać zniszczenie do decyzji Ministra Skarbu, który wyda dalsze zarządzenia, po otrzymaniu doniesienia o konfiskacie w drodze służbowej i po porozumieniu się z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

§ 32. Celem zbadania artykułów żywności i napojów na zawartość w nich Szśś urzędy celne kierują się przepisami zawartymi w załączniku do § niniejszego.

IV. O sprzedaży Szśś w hurtowych składach materiałów aptecznych i w aptekach.

W składach.

§ 33. Przedsiębiorcy hurtowych składów materiałów aptecznych zamierzający zająć się sprzedażą

Szśś mają złożyć w tym celu podanie do wojewódzkiej władzy administracji ogólnej, która po zasięgnięciu opinii izby skarbowej przedstawi akta Ministerstwu Spraw Wewnętrznych do rozstrzygnięcia w sposób przepisany w art. 3.

§ 34. 1) Na skutek zezwolenia Ministra Spraw Wewnętrznych izba skarbowa wydaje proszącemu zezwolenie na sprzedaż Szśś tudzież zaświadczenie na prawo nabywania tychże.

2) Zezwolenie wydaje się bezterminowo lecz do odwołania.

W aptekach.

§ 35. Każda apteka korzysta z prawa nabywania i sprzedaży Szśś bez osobnego na to zezwolenia, winna jednak otrzymać od właściwej wojewódzkiej władzy administracji ogólnej zaświadczenie na prawo nabywania tych środków celem udowodnienia, że zamówienie przeznaczają się istotnie dla apteki. Zaświadczenia takie są ważne w ciągu tego roku kalendarzowego, w którym zostały wydane.

§ 36. Gdy przy rewizji apteki okaże się brak Szśś nieusprawiedliwiony dowodami pisemnymi, to niezależnie od pociągnięcia winnego do odpowiedzialności apteka może być ograniczona w prawie nabywania Szśś do 100 gr., jednorazowo. Natenczas urzędnik kontroli skarbowej odbiera wydane aptece zaświadczenie i odsyła je właściwej wojewódzkiej władzy administracji ogólnej, a potem w razie potrzeby nabycia Szśś apteka winna za każdym razem prosić tę władzę o zaświadczenie na prawo nabycia tych środków w ilości nie przenoszącej 100 gr., załączając do podania dowody na wyjście poprzednio nabytej ilości. Wraz z odnośnym zaświadczeniem zwraca się aptece załączone do podania dowody.

Kontrola sprzedaży.

§ 37. Przedsiębiorcy hurtowych składów materiałów aptecznych i aptekarze winni prowadzić książkę przychodu i rozchodu Szśś według załączonego wzoru poświadczoną i oparafowaną przez urząd skarbowy akcyz i monopolów.

§ 38. 1) Zezwolenie na prawo sprzedaży Szśś w hurtowym składzie materiałów aptecznych przechowuje się stale w tym składzie (§ 34).

2) Zaświadczenia na prawo nabywania Szśś (§§ 34, 35, 36) przesyła się przy zamówieniu do uprawnionego miejsca sprzedaży tych środków lub do urzędu celnego. Po załatwieniu zamówienia lub po dokonaniu odprawy celnej zwraca się zaświadczenie nabywcy (§§ 20, 25).

§ 39. Urzędnik kontroli skarbowej sprawdzający w hurtowym składzie materiałów aptecznych nadeszłą przesyłkę Szśś (§§ 21, 29) wpisuje takową na przychód do książki (§ 37) i dołącza do niej świadectwo przewozowe lub dowód odprawy celnej wraz z zaświadczeniem na prawo nabycia.

§ 40. Przesyłka Szśś z hurtowych składów materiałów aptecznych do aptek lub pracowni chemicznych dla celów naukowych odbywa się w obecności

urzędnika kontroli skarbowej, który w tym celu ma być zawczasu zawiadomiony przez przedsiębiorcę o zamierzonej przesyłce.

2) Organ kontroli skarbowej dokonywujący odprawę kieruje się przytem przepisem § 20.

§ 41. Odbiór przesyłki Szśś w aptecce odbywa się w obecności organu kontroli skarbowej z zachowaniem analogicznych postanowień § 21.

§ 42. Wydawanie Szśś w aptekach odbywa się wyłącznie za przepisem (receptą) lekarskim, rozchód tych środków wpisuje się do książki (§ 37) z dołączeniem do niej odnośnej recepty.

§ 43. 1) Urzędnicy kontroli skarbowej dokonują rewizji i sprawdzenia zapasów Szśś w hurtowych składach materiałów aptecznych raz na miesiąc, a w aptekach przynajmniej raz na rok, wpisując wyniki rewizji do książki przedsiębiorstwa przez całą jej szerokość.

2) W razie zająścia różnicy zdań między kontrolującym urzędnikiem kontroli skarbowej, a kierownikiem apteki odnośnie do treści recept rozstrzyga właściwa powiatowa władza administracji ogólnej na wniosek urzędu skarbowego akcyz i monopolów.

§ 44. 1) Apteki prywatne tudzież zakładowe (szpitalne, kasy chorych i t. p.) odnośnie do obrotu Szśś podlegają wszystkim przepisom dotyczącym aptek publicznych.

2) Każda apteka zwolniona jest od obowiązku prowadzenia kontroli zużycia Szśś, jeżeli zużycie nie przekracza 20 gr. rocznie.

V. O nabywaniu Szśś przez pracownie chemiczne.

§ 45. Pracownie naukowe otrzymują Szśś do celów badawczych na podstawie zaświadczeń bezpośredniej władzy przełożonej (dziekana, dyrektora szkoły, instytutu i t. p.).

§ 46. 1) Kontrola przesyłek przewyższających 15 gramów odbywa się w pracowniach analogicznie do przepisów dotyczących aptek.

2) Pracownie naukowe nie mają obowiązku prowadzenia książek przychodu i rozchodu Szśś.

VI. O nabywaniu Szśś do celów przemysłowych.

§ 47. Szśś wolno używać w zakładach przemysłowych tylko do wyrobu przedmiotów służących do celów leczniczych i higienicznych.

§ 48. 1) Przedsiębiorca zakładu przemysłowego zamierzający stosować Szśś do wyrobu przedmiotów przeznaczonych do celów leczniczych i higienicznych winien uzyskać zezwolenie na to od Ministerstwa Skarbu. W tym celu ma złożyć podanie do wojewódzkiej władzy administracji ogólnej, tudzież do izby skarbowej z wymienieniem przedsiębior-

stwa, rodzaju wyrobów do jakich mają być Szśś używane, składu chemicznego tych środków, technicznego postępowania i przeznaczenia wyrobów. Wojewódzka władza administracji ogólnej oraz izba skarbowa po zebraniu danych potwierdzających szczegóły zawarte w podaniu przedstawi je ze swoim wnioskiem Ministerstwu Spraw Wewnętrznych względnie Ministerstwu Skarbu.

2) Minister Skarbu decyduje te sprawy w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych oraz Przemysłu i Handlu a w razie przychylnego załatwienia wydaje proszącemu odpowiednie zezwolenie.

§ 49. Na podstawie otrzymanego zezwolenia przedsiębiorca wnosi do właściwej izby skarbowej (wydz. IV) podanie w celu otrzymania zaświadczenia na prawo nabywania Szśś.

§ 50. Zakłady przemysłowe korzystające z prawa przerobu Szśś podlegają dozorowi kontroli skarbowej, a wyrób przedmiotów z domieszką tych środków odbywa się w obecności dozoruującego urzędnika.

§ 51. Nabywanie, odbiór, przechowywanie, księgowanie i przerób Szśś odbywa się z zachowaniem przepisów §§ 21 do 27, 37—39, 43.

§ 52. 1) Wyroby zawierające Szśś a przeznaczone do wewnętrznego użytku mają być zaopatrzone w opakowanie z oznaczeniem firmy wytwórczej, nazwy wyrobu uzupełnionej wzmianką, że zamiast cukru zawiera sacharynę, przeznaczenia do celów leczniczych, oraz z wymienieniem daty i liczby zezwolenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych (§ 48).

2) Sprzedaż tych wyrobów może odbywać się tylko z zakładów, które uzyskają zezwolenie urzędu skarbowego akcyz i monopolów i tylko osobom, które złożą zaświadczenie lekarza urzędowego stwierdzające konieczność nabywania tych wyrobów.

W zaświadczeniu powinna być wymieniona nazwa wyrobu i miesięczne zapotrzebowanie. Te zaświadczenia są ważne tylko w ciągu roku kalendarzowego, w którym je wydano.

§ 53. Wyroby zawierające Szśś a przeznaczone do pielęgnowania jamy ustnej przepisom § 52 nie podlegają i mogą być sprzedawane bez żadnych ograniczeń.

VII. O wykonywaniu kontroli wyrobu artykułów żywności i napojów co do zawartości w nich Szśś.

§ 54. We wszelkich zakładach przemysłowych, w których odbywa się bądź wyrób, bądź też sprzedaż artykułów żywności i napojów, które przypuszczalnie mogłyby zawierać Szśś, urzędnicy kontroli skarbowej, funkcjonariusze dozoru sanitarnego lub policji państwowej mają prawo nabywać próbki takich towarów po cenie sprzedażnej w celu poddania ich odpowiedniemu zbadaniu.

§ 55. Próbkę wymienioną w § 54 należy umieścić w dwóch osobnych opakowaniach i zabezpieczyć pieczęcią urzędową tudzież na żądanie przedsiębior-

cy jego pieczętą własną. Na opakowaniu uwidoczni się rodzaj zawartej w nim próbki towaru za podpisem przedsiębiorcy na dowód pochodzenia próbki. O nabyciu próbki spisuje się szczegółowy protokół z wymienieniem rodzaju towaru z którego próbki pochodzą.

§ 56. 1) Urzędnicy kontroli skarbowej odbierający próbki przesyłają je wraz z protokołem do właściwej izby skarbowej, która prześle jedną próbkę do właściwej pracowni chemicznej w celu zbadania stosownie do załącznika do § 32.

2) Izba skarbową zachowuje u siebie drugą próbkę do czasu otrzymania wyniku zbadania pierwszej. Po załatwieniu sprawy druga próbka ulega zniszczeniu. Funkcjonariusze dozoru sanitarnego lub policji państwowej przesyłają próbki wraz z protokołem poboru do właściwego państwowego zakładu badania żywności i przedmiotów użytku, który w razie stwierdzenia czynu karygodnego (obecność Szśś w artykule żywności lub napoju) obowiązany jest zawiadomić o tem odnośną izbę skarbową.

§ 57. 1) Do badania prób na zawartość Szśś uprawnione są pracownie chemiczne wyższych zakładów naukowych, centralne laboratorium dyrekcji państwowego monopolu spirytusowego, okręgowe laboratoria tej dyrekcji w Krakowie, Lublinie, Lwowie, Poznaniu, Warszawie i Wilnie, tudzież państwowe zakłady badania żywności i przedmiotów użytku.

2) Pracownia chemiczna spisuje o zbadaniu otrzymanej próbki szczegółowy protokół, w którym należy ściśle wymienić sposób i wynik dokonanego badania. Do protokołu dołącza się opakowanie, z którego wyjęto otrzymaną w celu zbadania próbkę.

§ 58. Przedsiębiorcy u których nabyto próbki (§ 55) mogą przesłać na swój koszt także próbki do pracowni chemicznych wyższych zakładów naukowych w celu zbadania. W takich wypadkach przedsiębiorca pobiera niezależnie od dwóch próbek nabytych przez organ urzędowy, jeszcze dwie także próbki, przyczem postępuje się według przepisu § 56. Jedną próbkę dołącza się do protokołu i odsyła się wraz z próbkami urzędowemu do izby skarbowej. Po załatwieniu sprawy przedsiębiorca może próbkę odebrać. W razie otrzymania w izbie skarbowej dwóch wyników badania niezgodnych między sobą izba prześle obie posiadane próbki wraz z orzeczeniami pracowni do centralnego laboratorium dyrekcji państwowego monopolu spirytusowego lub do państwowego zakładu badania żywności i przedmiotów użytku dla ponownego zbadania. Orzeczenie tego laboratorium lub państwowego zakładu badania środków żywności i przedmiotów użytku będzie miarodajne i ostateczne.

§ 59. Koszta nabycia próbek zwróci izba skarbową urzędnikom kontrolującym (§ 55) z funduszy wyznaczonych jej w tym celu przez Ministerstwo Skarbu.

§ 60. Przy wykonywaniu wyroku właściwego sądu orzekającego o konfiskacie artykułów żywności i napojów zawierających Szśś podlegają konfiskacie

tylko te towary, w których stosownie do pobranych próbek zawartość Szśś niewątpliwie stwierdzono i co do których konfiskatę wyrok sądu orzekł. O stwierdzeniu tożsamości towaru w stosunku do pobranych próbek i o wykonaniu konfiskaty spisuje się szczegółowy protokół, a skonfiskowany towar ulega znieszczeniu w obecności organu kontroli skarbowej.

§ 61. 1) Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie od 1 stycznia 1928 r. i równocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 30 grudnia 1924 r. (Dz. U. R. P. z r. 1925 № 9, poz. 64).

2) Z dniem 1 stycznia 1928 r. tracą wartość dotychczasowe uprawnienia na sprzedaż sacharyny.

3) Przepis ustępu drugiego nie dotyczy aptek.

Minister Skarbu: *G. Czechowicz*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Sławoj Składkowski*

Minister Przemysłu i Handlu: *E. Kwiatkowski*

Minister Sprawiedliwości: *A. Meysztowicz*

Załącznik do § 32.

INSTRUKCJA O WYKRYWANIU SZTUCZNYCH ŚRODKÓW SŁODZĄCYCH W PRODUKTACH SPOŻYWCZYCH.

I. Sacharyna.

1) Sacharyna, sulfimid kwasu benzoowego o wzorze $C_6H_4 \frac{SO_2}{CO} NH$, w handlu występuje pod nazwami: Acide anhydroorthosulfamide - benzoïque, Benzoësänresulfimid, Orthosulfaminbenzoësäureanhydrid, Saccharol, Saccharinol, Saccharinose, Sycose, Toluolsüss, Zuckerin, Fahlberg, s Saccharin, Sulfinidum, Aguearina, Glucinide, Sucre de houille.

2) Wydzielanie sacharyny ze środków spożywczych odbywa się zapomocą ekstrakcji eterem lub mieszaniną eterów etylowego i naftowego. Jeżeli badana substancja nie reaguje kwaśno, należy ją przed ekstrakcją zakwasić kwasem fosforowym. Płyny alkoholowe uwalnia się przed ekstrakcją od alkoholu przez odparowanie na łaźni wodnej.

3) Po odparowaniu rozpuszczalników (eteru lub mieszaniny eteru i eteru naftowego) otrzymuje się sacharynę wykrystalizowaną w postaci blaszek.

4) W ten sposób otrzymaną sacharynę identyfikuje się zapomocą jednej z następujących reakcyj:

a) Słodki smak, który daje się stwierdzić nawet przy bardzo małej ilości substancji, lub w bardzo rozcieńczonym roztworze; występuje on silniej, jeżeli zobojętnić roztwór lub sacharynę w substancji (pozostałość po ekstrakcji) małą ilością dwuwęglanu sodu.

b) Punkt topienia sacharyny jest 223 — 224°.

c) Jeżeli do stopionej mieszaniny saletry i sodu dodać sacharyny, to stop będzie zawierał

- kwask siarkowy, który można oznaczyć przez zakwaszenie i strącenie chlorkiem baru.
- d) Sacharynę rozpuszcza się w ługu sodowym, odparowuje do suchości i pozostałość ogrzewa w ciągu 30 minut do 250° C. Stop zawiera wtedy salicylan sodowy. Jeżeli roztwór tego stopu zakwasić rozcieńczonym kwasem siarkowym i ekstrahować eterem, to po odparowaniu eteru pozostanie kwas salicylowy, którego obecność można stwierdzić zapomocą chlorku żelazowego. Uprzednio należy jednak sprawdzić, czy substancja początkowa nie zawierała kwasu salicylowego.
- e) Sacharyna, ogrzewana z rezorcyną i kwasem siarkowym, daje zabarwienie żółto-czerwone, następnie zielone. Po rozpuszczeniu w wodzie i nasyceniu ługiem sodowym roztwór wykazuje intensywnie zieloną fluorescencję.
- f) Przez stopienie sacharyny ze sproszkowanym magnezem i zadanie roztworu stopu nitroprusydkiem sodu można stwierdzić obecność siarki.
- g) Sacharynę gotuje się z 10% kwasem solnym przez kilka minut i roztwór odparowuje się do suchości. Pozostałość rozpuszcza się w małej ilości płynnego kwasu karbolowego (90%). Roztwór ten wlewa się kroplami na odrobinę bezwodnika fosforowego. Następuje gwałtowna reakcja z wydzieleniem ciepła, tworzy się przytem produkt, zabarwiony ciemno-czerwono. Jeżeli rozpuścić go w wodzie otrzymuje się żółtawy roztwór, który po dodaniu alkalki wykazuje znahe niebiesko-czerwone zabarwienie ftalein. Wanilina daje przy tem postępowaniu również czerwony barwnik; dlatego, jeżeli jest ona obecna, należy ją usunąć przed wykonaniem reakcji.
- h) Słabo alkaliczny wodny roztwór sacharyny zadaje się kroplami, mieszając roztworem p. dwuazonitroaniliny i wytrząsa z 10 cm³ eteru. Po oddzieleniu warstwy wodnej i dodaniu 20 do 30 kropli 10% ługu sodowego, występuje na powierzchni zetknięcia zielony pierścień.
- i) Jeżeli odparować sacharynę (co najmniej 0,5 mgr.) do suchości ze stężonym kwasem azotowym na łaźni wodnej, pozostałość oblać po ochłodzeniu kilkoma kroplami stężonego roztworu wodorotlenku potasu w 50% alkoholu, ciecz rozdzielić w parownicy porcelanowej i ogrzać prędko od dołu, zanim się zbiegnie zpowrotem — wystąpią barwy niebieska, czerwona i fioletowa.
- j) Obecność sacharyny oprócz próby smakowej należy stwierdzić przynajmniej dwiema z powyżej podanych reakcyj.
- k) Oznaczenie sacharyny w razie obecności rozmaitych substancyj jak np. kwasu benzoeso-

wego, winowego, cytrynowego, salicylowego, lotnych i tłustych olejów i t. d. wymaga pewnych modyfikacyj metody ogólnej. W tych wypadkach należy się opierać na literaturze specjalnej.

II. Dulcyna.

- 1) Dulcyna albo sakrol - parafenetolkarbamid — ma wzór chemiczny $C_2 H_5 - OC_6 H_4 NH CO NH_2$.
- 2) Dulcynę ekstrahuje się z badanej substancji eterem, po odparowaniu rozpuszczalnika identyfikuje się ją zapomocą jednej z następujących reakcyj:
- a) Reakcja Jorissen'a. Z roztworu azotanu rtęci dulcyna daje słabo fioletowe zabarwienie, którego intensywność zwiększa się przez dodanie małej ilości dwutlenku ołowiu.
- b) Reakcja Ruggieri. Jeżeli odparować dulcynę z roztworem azotanu srebra lub chlorku rtęci na łaźni wodnej — powstaje fioletowe zabarwienie, które po zadaniu ciepłym alkoholem zamienia się na winno-czerwone.
- c) Próba odróżnienia dulcyny od sacharyny. Pałeczkę szklaną zwilża się wodą i nabiera na nią kilka ziarenek dobrze roz-tartej badanej substancji. Substancję tę poddaje się działaniu par dymiącego lub stężonego kwasu azotowego. Dulcyna zabarwia się intensywnie pomarańczowo, podczas gdy sacharyna i jej związek sodowy pozostają bezbarwne.
- d) Reakcja Berlinerblau'a. Pozostałość, zawierającą dulcynę, ogrzewa się z 3 — 4 kroplami fenolu i taką samą ilością stężonego kwasu siarkowego. Po rozcieńczeniu wodą nalewa się na oziębioną ciecz warstwę amonjaku. W razie obecności dulcyny tworzy się na powierzchni zetknięcia obu płynów niebieski pierścień.
- e) Dulcynę zadaje się ługiem sodowym i destyluje, wtedy przechodzi z parą wodną fenetydyną, która przez ogrzewanie z octem lodowatym daje fenacetynę.

III. Glucyna.

- 1) Glucyna jest to kwas amidotrójazinosulfonowy i jego sól sodowa.
- 2) Glucyna, rozpuszczona w rozcieńczonym kwasie solnym i zadana roztworem azotynu sodowego, a następnie alkalicznym roztworem α — naftolu, daje czerwone zabarwienie; z rezorcyną lub kwasem salicylowym — również w alkalicznym roztworze — daje zabarwienie jasno-żółte.

(Strona 1)

Załącznik do § 15.

K S I Ę G A № 1.**Przychód i rozchód surowca w wytwórni sztucznych środków słodzących**

w.....

na rok

O b j a ś n i e n i a.

Do księgi tej wpisuje się surowiec sacharyny przeznaczony do przerobu, a sprowadzony z zagranicy lub otrzymany z urzędów z oznaczeniem miejscowości, oraz № świadectwa przewozowego za jakim towar nadszedł.

Wyszczególnia się ilość skrzyń lub innych opakowań podanych w dokumencie przewozowym i otrzymanych przez wytwórnię, oraz ilość kg. i gr.

W rozchodzie wypisuje się ilości użyte do przerobu lub wydane bez przerobu z oznaczeniem na jaki cel i komu, oraz ilość.

(Strona 2)

PRZYCHÓD.

№ porządk.	D a t a		Skąd surowiec otrzymano		I l o ś ć		
	Rok i miesiąc	Dzień	Miejscowość, Urząd	№ dokumentu przewozowego	opako- wań	Kg.	gr.

(Strona 3)

ROZCHÓD.

№ porządk.	D a t a		Zużyto do fabrykacji lub wydano do przerobu i komu	I l o ś ć	
	Rok i miesiąc	Dzień		Kg.	gr.

Załącznik do § 20.

Dnia 192 r.
miejscowość:

ŚWIADECTWO №

na przewóz sztucznych środków słodzących
z wytwórni składu (nazwa i adres przedsiębior.)
.....

do (nazwa i adres przedsiębiorstwa)

w ilości (słownie)

..... (rodzaj środka)

rodzaj opakowania

zabezpieczenie

Podpis urzędnika

Podpis przedsiębiorcy

Dnia 192 r.
miejscowość:

DUPLIKAT ŚWIADECTWA №

na przewóz sztucznych środków słodzących
z wytwórni składu (nazwa i adres przedsiębior.)
.....

do (nazwa i adres przedsiębiorstwa)

w ilości (słownie)

..... (rodzaj środka)

rodzaj opakowania

zabezpieczenie

Podpis urzędnika

Podpis przedsiębiorcy

Dnia 192 r.
miejscowość:

ŚWIADECTWO №

na przewóz sztucznych środków słodzących
z wytwórni składu (nazwa i adres przedsiębior.)
.....

do (nazwa i adres przedsiębiorstwa)

w ilości (słownie)

..... (rodzaj środka)

rodzaj opakowania

zabezpieczenie

Podpis urzędnika

Podpis przedsiębiorcy

**UWAGI KONTROLI SKARBOWEJ
W MIEJSCU ODBIORU PRZESYŁKI.**

Transport brutto..... kg.
netto kg.
tara..... kg.
otrzymano i zapisano w księdze kontrolnej
dnia..... 192... r. pod
pozycją №.....
Duplikat otrzymano dn..... 192... r.
Po uzgodnieniu duplikat odesłano zpowrotem
do kontroli skarbowej pod adresem.....
m..... 192... r.

Podpis i pieczęć kontroli skarbowej w miejscu odbioru.

(czytelny podpis i stanowisko służbowe)

(str. 2)

**UWAGI KONTROLI SKARBOWEJ
W MIEJSCU ODBIORU PRZESYŁKI.**

I. W miejscu odbioru przesyłki.
a) Duplikat otrzymano..... 192... r.
b) Transport brutto kg.
tara kg.
netto kg.
wraz ze świadectwem otrzymano
..... 192... r. i zapisano do książki
kontrolnej pod pozycją №.....
c) Niniejszy duplikat po uzgodnieniu ze
świadectwem zwraca się kontroli
skarbowej
w
(adres i data zwrotu)

Podpis i pieczęć:

UWAGI KONTROLI SKARBOWEJ

II. W miejscu wysłania.

- a) Duplikat otrzymano..... 192... r.
- b) Uzgodniono z grzbietem świadectwa i
- c) odesłano do kontroli skarbowej
..... 192... r. lub
- d) dołączono do akt kontroli skarbowej
w (w pozycji
rozchodowej z dn.....
192... r. №.....)

(Podpis i pieczęć kontroli skarbowej).

**UWAGI KONTROLI SKARBOWEJ
W MIEJSCU WYSŁANIA.**

Sprawdzony przez kontrolę skarbową w miej-
scu odbioru, duplikat niniejszego świadectwa
został zwrócony.....
192... r. i odesłany do kontroli skarbowej,
mającej nadzór nad hurtownią pod adresem
.....
(lub został dołączony do akt kontroli skar-
bowej w hurtowni)
..... 192... r.

Podpis kontroli skarbowej.

